

หน้าที่และอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล*

DUTIES AND POWERS IN PERFORMING DUTIES OF COURT MARSHAL

ชนัญชิตา เทียมใจ

Chanunchida Thamjai

กานติศ ศิริสานต์

Kandid Sirisarn

อภิชาติ บวบชม

Apichart Buabkhom

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, ประเทศไทย

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

E-mail: chanunct@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจศาล และการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจศาล 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบระบบโครงสร้างเจ้าพนักงานตำรวจศาลไทยกับต่างประเทศ และ 3) เสนอแนะแนวทางการปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย และระบบโครงสร้างของเจ้าพนักงานตำรวจศาล ดำเนินการวิจัยตามรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสร้างข้อสรุป ผลการวิจัยพบว่า ตำรวจศาล ในประเทศไทยเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม ซึ่งแต่งตั้งโดยเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัย ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาล รักษาความปลอดภัยแก่ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม บุคลากร ทรัพย์สิน และอาคารสถานที่ของศาลยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการ เกี่ยวกับการจับกุมบุคคลที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล และบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก หรือคำสั่งศาลและศาลได้ออกหมายจับแล้ว การที่ศาลมีบุคลากรที่บังคับใช้กฎหมายอยู่ในองค์กรของตนเอง ซึ่งมีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ใน

* Received 3 June 2024; Revised 16 December 2024; Accepted 18 December 2024

การจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราวหรือผู้ที่ศาลได้ออกหมายจับแล้ว ทำให้กระบวนการยุติธรรมและการดำเนินคดีของศาลเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจศาลเกิดประโยชน์สูงสุด ก็ควรมีการปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมบทบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นในกรณีเกี่ยวกับอำนาจในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยของเจ้าพนักงานตำรวจศาลที่ถูกจำกัดไม่เทียบเท่ากับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

คำสำคัญ: หน้าที่, อำนาจ, การปฏิบัติหน้าที่, เจ้าพนักงานตำรวจศาล

Abstract

For research objectives, the first aim is to review concepts and theories regarding the duties and powers of the court marshal and their law enforcement. The second aim is to perform a comparative analysis on the structural systems of the court marshal between Thailand and developed countries. Lastly, the third aim is to propose problem solutions related to law enforcement and the structure system of court marshal. For research methodology, qualitative research was used to gather documents to bring the obtained information for creating conclusions. The result was showed that The Court of Justice in Thailand has court marshals who are appointed by the Secretary-General of the Judicial Court Office. The court marshal have at least three roles and responsibilities; firstly, the duty is to maintain peace and order in the court office area. Secondly, the duty is to protect personnel, especially the judicial officials of the Court of Justice, property and stuffs of the Court of Justice. Finally, arresting persons who have fled from temporary release from the court, and those who fails to comply with a summons or court order when the court has issued an arrest warrant. When the Court of Justice has personnel who enforce the law within the organization. The court marshal are an administrative officials or police officer who has the power to arrest suspects or defendants who escape from temporary release or those whom an arrest warrant has been issued by the court. Their

responsibilities resulted in the judicial process in litigation being carried out smoothly and efficiently. In this regard, giving authority to perform duties appropriately to the court marshal is beneficial to the operational process. By improving, amending, and adding provisions related to the Court Marshal Act B.E. 2019, this improvement will make their duties clearer, especially the power related to the arrest of suspects or defendants between the court marshal and administrative officials.

Keywords: Duty, power, Law, Court Marshal

บทนำ

ตำรวจศาลในประเทศไทยถูกพูดถึงในหนังสือเมื่อปี พ.ศ. 2557 โดยนายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล ประธานศาลปกครองสูงสุดในขณะนั้น ในการแถลงข่าวผลการดำเนินงานครบรอบ 13 ปีของศาลปกครอง ซึ่งพูดถึงระบบตำรวจศาลในต่างประเทศว่าควรนำมาปรับใช้ในประเทศไทยเพื่ออารักขาและรักษาความปลอดภัยแก่บุคลากรและตุลาการ เนื่องจากในขณะนั้นมีการคุกคามกระบวนการยุติธรรมอย่างชัดเจนในหนังสือมวลชน ทั้งการเดินทางไปปิดล้อมที่พัก การคุกคามต่อตัวบุคคล และการคุกคามอื่น ๆ ซึ่งส่งผลต่อกระบวนการพิจารณาคดีให้ไม่มีความเป็นธรรม หากมีการจัดตั้งตำรวจศาลขึ้นก็จะสามารถพิจารณาคดีต่าง ๆ ได้อย่างเป็นธรรม เทียบตรง และแก้ไขปัญหาได้อย่างสันติวิธี โดยอาศัยกำลังเจ้าหน้าที่จากภายใน เนื่องจากทุกวันนี้เวลามีเหตุก็จะมีคนส่งเจ้าหน้าที่มาเป็นครั้งคราวตามการร้องขอ ซึ่งไม่เพียงพอต่อความมั่นใจในการปฏิบัติงาน หากจัดตั้งขึ้นมาแล้วก็จะประโยชน์ต่อบุคลากรในองค์กรตุลาการมากขึ้น (กรุงเทพธุรกิจ, 2557)

การยกร่าง พ.ร.บ.เจ้าพนักงานตำรวจศาล หรือ “คอร์ทมาร์แชล” ระบุคุณสมบัติ วุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี เคยเป็นหรือเป็นทหารตำรวจไม่ต่ำกว่ายศ ร.อ. มีความรู้ด้านการสืบสวนสอบสวน หรือผ่านงานภาคสนามไม่ต่ำกว่า 5 ปี โดยเมื่อวันที่ 15 เม.ย. นายปณณพัฒน์ มหาสิทธิ์กุล ผู้พิพากษาประจำสำนักประธานศาลฎีกา ประธานคณะกรรมการยกร่าง พ.ร.บ.เจ้าพนักงานตำรวจศาล หรือตามร่างเดิมใช้ชื่อ “หน่วยพิทักษ์ศาล” หรือ “คอร์ทมาร์แชลเซอร์วิส” ของสำนักงานศาลยุติธรรม หน่วยคอร์ทมาร์แชล เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ที่กำหนดให้มีหน่วยงานทำหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามคำสั่งศาลยุติธรรมในส่วน

คดีอาญา โดยมีอำนาจจับ คั่น ควบคุม ออกหมายเรียกหมายอาญา สืบสวน ติดตามผู้หลบหนี จากเขตอำนาจศาล และมีความสามารถในการใช้อำนาจในระดับสูงในการจับกุมและอารักขา ทั้งนี้ เจ้าพนักงานตำรวจศาลจะสังกัดในส่วนกลางจำนวนหนึ่ง และในต่างจังหวัดอีกอย่างน้อย ศาลละหนึ่งคนทุกศาล โดยมีผู้บังคับบัญชาที่เรียกว่าผู้อำนวยการไม่ใช่ผู้บัญชาการ และการ แต่งเครื่องแบบจะแตกต่างกับตุลาการศาล อีกทั้งมีสถานะตามประมวลกฎหมายอาญาคือเป็น “เจ้าพนักงาน” และมีอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ป.วิอาญา จึงมีอำนาจออก หมายเรียกบุคคลมาซักถาม สั่งเรียกเอกสาร หรือพยานหลักฐาน มีอำนาจในการจับคั่นควบคุม สั่งให้เก็บ ยึด รักษาพยานหลักฐานอย่างเจ้าพนักงานตำรวจหรือฝ่ายปกครอง (ไทยรัฐออนไลน์, 2566)

ต่อมาวันที่ 1 เมษายน 2562 พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 จึง ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2562 บังคับใช้เมื่อพ้นจากกำหนดใน การประกาศในราชกิจจานุเบกษา 90 วัน มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2562 โดยมี เนื้อหา 11 มาตรา หลักการสำคัญ คือ ให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานตำรวจศาลซึ่งแต่งตั้งโดย เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัย ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในบริเวณศาล รักษาความปลอดภัยแก่ข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม บุคลากร ทรัพย์สิน และอาคารสถานที่ของศาลยุติธรรม รวมทั้ง ดำเนินการ เกี่ยวกับการจับกุมบุคคลที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล และบุคคลที่ไม่ ปฏิบัติตามกฎหมายเรียก หรือคำสั่งศาลและศาลได้ออกหมายจับแล้ว (พระราชบัญญัติเจ้า พนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562, 2562) โดยอนุมัติอัตรากำลังทั้งหมด 109 นาย พร้อมทั้ง งบประมาณในปีแรกจำนวน 22.18 ล้านบาท โดยเปิดรับเจ้าพนักงานตำรวจศาลรุ่นแรกจำนวน 35 นาย และเริ่มปฏิบัติงานวันแรกเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งในช่วงแรกจะเน้นการ วางกำลังไปที่อาคารทำการของศาลยุติธรรม (พรภัทร์ ตันติกุลนันท์ และจิรดา กฤตยานุกุล, 2562)

การกำหนดให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานตำรวจศาลตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจ ศาล พ.ศ. 2562 แม้จะถือว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทยที่มีเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ภายในองค์กรซึ่งใช้อำนาจตุลาการ แต่เจ้าพนักงานตำรวจศาลก็มีได้มีหน้าที่และอำนาจ ครอบคลุมทุกเรื่องเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานตำรวจ การทำหน้าที่และ ใช้อำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจศาลทุกกรณีล้วนเชื่อมโยงกับภารกิจของศาลยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็น

เป็นการรักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัย และป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ซึ่งต้องอยู่ในบริเวณศาล การรักษาความปลอดภัยและคุ้มครองบุคคลซึ่งต้องเป็นบุคลากรของศาลและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่การรักษาความปลอดภัยและคุ้มครองอาคารสถานที่และทรัพย์สิน ซึ่งต้องเป็นของศาลหรือสำนักงานศาลยุติธรรม ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับการจับกุมบุคคล ซึ่งต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาล หรือเป็นบุคคลตามหมายจับซึ่งไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของศาล หน้าที่และอำนาจดังกล่าวสอดคล้องกับเหตุผลของกฎหมายฉบับนี้ที่เพียงต้องการให้การดำเนินคดีของศาลยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจศาล และการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจศาล
2. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบโครงสร้างเจ้าพนักงานตำรวจศาลของต่างประเทศ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย และระบบโครงสร้างของเจ้าพนักงานตำรวจศาล

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จะทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง หนังสือตำรากฎหมาย วิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการ วารสารกฎหมาย งานวิจัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แนวคำพิพากษา รวมทั้งระเบียบ คำสั่ง และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งของในประเทศและต่างประเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสร้างข้อสรุป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

ผลการวิจัย

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจศาล และการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจศาล

เจ้าพนักงานตำรวจศาลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 นั้น บังคับใช้ได้เพียง 4 ปี อีกทั้งอัตรากำลังยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ยังคงต้องขอความร่วมมือจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นหลัก ในเรื่องของการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล แต่อย่างไรก็ตาม ภารกิจดังกล่าวไม่ได้เป็นเรื่องความซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานอื่นแต่อย่างใด การกำหนดให้มีเจ้าพนักงานตำรวจศาลนั้นมีเจตนารมณ์เพื่อช่วยในการสนับสนุนเสริมสร้างประสิทธิภาพในการป้องกันปัญหาผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีการปล่อยตัวชั่วคราวโดยศาล หรือผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลให้น้อยลง และทำให้การบังคับตามผลคำพิพากษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไม่ได้ตัดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติแต่อย่างใด แต่เป็นมาตรการทางกฎหมายเพื่อเสริมการทำงานระหว่าง เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายอื่นกับเจ้าพนักงานตำรวจศาล โดยภารกิจหลักที่เจ้าพนักงานตำรวจศาลดำเนินการเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งศาลเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาจะดำเนินการเหมือนเจ้าพนักงานตำรวจที่สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ดำเนินการสืบสวน สอบสวน จับกุม คดีอาญาทั่วไป

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบระบบโครงสร้างเจ้าพนักงานตำรวจศาลของต่างประเทศ

จากการศึกษาอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาลในต่างประเทศทั้ง 3 ประเทศ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศอังกฤษ จะมีความแตกต่างจากเจ้าพนักงานตำรวจศาลของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากในต่างประเทศให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัย โดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกามีหน่วยงานที่เรียกว่า The U.S. Marshal Service ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงยุติธรรมประเทศสหรัฐอเมริกา มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนคดีอาญา ติดตามจับกุมตัวจำเลย ค้ำครองความปลอดภัยผู้พิพากษาของศาลรัฐบาลกลาง ค้ำครองพยาน ควบคุมและนำตัวจำเลยมาศาล ดำเนินการเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญาดังนั้น สภาพของภารกิจและอำนาจหน้าที่ตลอดจนขนาดขององค์กรของ US Marshal นั้น จะแตกต่างจากเจ้าพนักงานตำรวจศาลของไทยมาก เพราะโดยสภาพของสหรัฐอเมริกานั้น เป็นระบบสหรัฐ มีรัฐบาลกลาง รัฐบาลมลรัฐ ขณะที่ไทยเป็นรัฐเดี่ยว ศักยภาพในการดำเนินการตามภารกิจขนาดใหญ่ดังกล่าวอาจจะทำได้ยาก และในส่วนของรัฐนิวเซาท์เวลส์ ประเทศออสเตรเลีย มีหน่วยงานที่เรียกว่า The Office of the Sheriff ภารกิจหลักคือทำหน้าที่รักษา

ความปลอดภัยของศาลและระบบลูกขุน จัดการด้านความปลอดภัยของศาลฎีกา ศาลประจำอำเภอ ศาลประจำท้องถิ่นบางแห่ง และศาลยุติธรรมต่างๆ ส่งหมายเรียกและบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล ส่งคำสั่งและคำบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งของรัฐนิวเซาท์เวลส์ แต่ไม่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะมีอำนาจเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ในส่วนของประเทศอังกฤษ ก็มีความแตกต่างไปจากสองประเทศที่กล่าวมา เนื่องจากไม่มีเจ้าพนักงานตำรวจศาลแต่กฎหมายได้กำหนดให้มีเจ้าพนักงานรักษาความปลอดภัยของศาลโดยเฉพาะ หรือที่เรียกว่า Court security officers โดยกฎหมายเปิดช่องให้สามารถทำสัญญาจ้างเอกชนได้ และได้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน เช่น การค้นบุคคลที่จะเข้ามาในบริเวณศาล การควบคุมตัวบุคคลซึ่งอยู่ในบริเวณศาล การริบทรัพย์สินที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลในบริเวณศาลหรืออาจเป็นหลักฐานของการกระทำความผิด แต่ไม่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะเห็นได้ว่า U.S. Marshal Service และ The Office of the Sheriff มีการจัดระบบจากส่วนกลางที่เข้มแข็ง มีหน่วยสนับสนุนในเรื่องข้อมูลข่าวสารไปยังส่วนภูมิภาค มีการจัดตั้งเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของศาล มีกฎหมายรองรับสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการตรวจค้น จับกุม พกและพาอาวุธปืน รวมไปถึงระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ

3. เสนอแนะแนวทางการปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย และระบบโครงสร้างของเจ้าพนักงานตำรวจศาล

เจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของศาล ทำหน้าที่ในการดูแลความปลอดภัยแก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมและประชาชนที่เข้ามาติดต่อราชการในศาล โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจศาลมีรูปแบบพิเศษแตกต่างไปจากการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือการรักษากฎหมายของตำรวจทั่วไป แต่ใน พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ให้ศาลมีบุคลากรที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายเป็นของตนเอง ซึ่งมีฐานะเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวแล้วหลบหนี รวมทั้งผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล กรณีดังกล่าวทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีล่าช้าจนอาจทำให้ผู้กระทำความผิดไม่ได้รับการลงโทษ ซึ่งความล่าช้าที่ผ่านมาเกิดจากการที่ไม่มีเจ้าพนักงานที่ทำหน้าที่โดยตรงในการติดตามจับกุม ผู้ต้องหา จำเลย หรือบุคคลเหล่านั้น รวมทั้งการปฏิบัติตาม

คำสั่งศาลยังไม่มีเจ้าพนักงานที่มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อให้การดำเนินคดีของศาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว แต่ปรากฏว่าบทบัญญัติของกฎหมาย แนวทางการปฏิบัติในบางประการยังมีความไม่ชัดเจนและมีข้อจำกัดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล จึงเห็นควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุง และเพิ่มเติมในเรื่องดังต่อไปนี้ เพื่อให้การใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจศาลเกิดประโยชน์สูงสุด ก็ควรมีการปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมบทบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นในกรณีเกี่ยวกับอำนาจในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยของเจ้าพนักงานตำรวจศาลที่ถูกจำกัดไม่เทียบเท่ากับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ จึงเห็นควรแก้ไขบทบัญญัติมาตรา 5(4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ใหม่ในมาตรา 5 เจ้าพนักงานตำรวจศาลมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (4) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนี หรือจะหลบหนี หรือหากศาลเห็นสมควร ศาลอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ และเมื่อจับได้แล้วให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว(5) เมื่อศาลได้ออกหมายจับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้จัดการตามหมายจับ และหากเห็นสมควร ศาลอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้จัดการตามหมายจับด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

เจ้าพนักงานตำรวจศาลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 เพื่อให้ศาลมีบุคลากรที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายเป็นของตนเอง ซึ่งมีฐานะเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวแล้วหลบหนี รวมทั้งผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล กรณีดังกล่าวทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีล่าช้าจนอาจทำให้ผู้กระทำความผิดไม่ได้รับการลงโทษ ซึ่งความล่าช้าที่ผ่านมาเกิดจากการที่ไม่มีเจ้าพนักงานที่ทำหน้าที่โดยตรงในการติดตามจับกุม ผู้ต้องหา จำเลย หรือบุคคลเหล่านั้น รวมทั้งการปฏิบัติตามคำสั่งศาลยังไม่มีเจ้าพนักงานที่มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อให้การดำเนินคดีของศาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว แต่ปรากฏว่าบทบัญญัติของกฎหมาย แนวทางการปฏิบัติในบางประการยังมีความไม่ชัดเจนและมีข้อจำกัดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล จึงเห็นควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

และเพิ่มเติมในเรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยของเจ้าพนักงานตำรวจศาล เมื่อเปรียบเทียบกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาเช่นเดียวกัน ตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 มาตรา 5 (4) และ (5) ให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลย คือ

(4) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนี หรือถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันทั่วถึง ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ และเมื่อจับได้แล้วให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว

(5) เมื่อศาลได้ออกหมายจับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้จัดการตามหมายจับ และหากศาลเห็นสมควร ศาลอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้จัดการตามหมายจับด้วยโดยมีเจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้สนับสนุนก็ได้ (พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562, 2562)

จะเห็นได้ว่ากฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจศาลในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ต้องเป็นกรณีที่ ผู้ต้องหา หรือจำเลย นั้นได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนีเท่านั้น ซึ่งข้อจำกัดนี้กฎหมายคงมุ่งหมายเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในอำนาจในการจับกุมของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจทั่วไปในการจับกุมผู้กระทำความผิดกรณีอื่นๆ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น กรณีที่เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยเฉพาะตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติตำรวจศาลฯ ก็ควรให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลมีอำนาจทำการจับกุมเท่าเทียมกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานตำรวจ เพราะตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาลฯ มาตรา 10 ได้บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” แต่ในพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาลฯ มาตรา (4) และ (5) กลับบัญญัติให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลมีอำนาจเหมือนกับ “เจ้าพนักงานศาล” ที่ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งซึ่งมีข้อจำกัดอำนาจการจับกุมตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 117 ที่บัญญัติว่า “เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่พบการกระทำความผิดดังกล่าวมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ แต่ในกรณีที่บุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันเป็นผู้พบเห็นการ

กระทำได้กล่าว อาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันเวลาที่ ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เองแล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด และให้เจ้าพนักงานนั้นรับจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยไปยังเจ้าพนักงานหรือศาล โดยคิดค่าพาหนะจากบุคคลที่ทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันนั้น

ในกรณีที่มีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดตามมาตรา 108 วรรคสาม กับผู้ต้องหาหรือจำเลยใด ถ้าปรากฏว่าอุปกรณ์ดังกล่าวถูกทำลายหรือทำให้ใช้การไม่ได้ไม่ว่าโดยวิธีใด ให้สันนิษฐานว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหนีหรือจะหลบหนี

ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นบุคคลที่ศาลสั่งปล่อยชั่วคราวศาลอาจมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานศาลดำเนินการแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น หรือถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันเวลาที่ ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ และเมื่อจับได้แล้ว ให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว”

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 78 บัญญัติว่า “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้เว้นแต่... (4) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตาม มาตรา 117” (พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช 2477, 2478) ซึ่งเป็นกรณีที่ปล่อยชั่วคราวทั้งในชั้นสอบสวนและชั้นศาล อีกทั้งมาตรา 117 วรรคหนึ่งของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ยังกำหนดให้อำนาจบุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นสอบสวนหรือชั้นศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนีจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ในกรณีที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันเวลาที่ เมื่อพิจารณาแล้วเจ้าพนักงานตำรวจศาลโดยสถานะเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายก็ควรมีอำนาจในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยเฉพาะที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนีหรือจะหลบหนีได้เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการตีความในการจับกุมของเจ้าพนักงานตำรวจศาลว่าเป็นกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ทันเวลาที่หรือไม่ กรณีดังกล่าวอาจจะส่งผลให้การจับของเจ้าพนักงานตำรวจศาลที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยยกขึ้นเป็นข้ออ้างได้ว่า การจับนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ เพราะถือได้ว่าเป็นการจับตามข้อยกเว้นของกฎหมาย ซึ่งศาลอาจต้องนำเหตุการณ์จับดังกล่าวมาพิจารณาเพื่อมีคำสั่งในการสั่งจ่ายเงินรางวัลนำจับตาม

พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงควรมีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาลได้ เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ (พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560 , 2560)

จากการศึกษาเหตุผลและความจำเป็นในการมีเจ้าพนักงานตำรวจศาล เนื่องจากในปัจจุบันยังมีผู้ที่หลบหนีการปล่อยตัวชั่วคราวเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังมีเหตุการณ์ไม่สงบในบริเวณศาล และความปลอดภัยของบุคลากรศาล เพราะที่ผ่านมาไม่มีเจ้าพนักงานบังคับใช้กฎหมายในหน่วยงานของสำนักงานศาลเอง การรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลจึงมีเพียงเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากองค์การทหารผ่านศึก และในส่วนของ การติดตามสืบสวนจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวนั้นก็เพียงงานหนึ่งของตำรวจ จึงทำให้ยังมีผู้ที่หลบหนีเป็นจำนวนมาก เพื่อให้ภารกิจในการรักษาความปลอดภัยมีความเชื่อมั่นและมีประสิทธิภาพก็จะมีผลเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างแท้จริง

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจศาล เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการสืบสวน ติดตาม จับกุม บุคคลตามคำสั่งศาลหรือหมายศาล ทำให้เห็นถึงความไม่ชัดเจนและข้อจำกัดของกฎหมายในเรื่องอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล ตามความในมาตรา 5 เมื่อเทียบกับเจ้าพนักงานตำรวจศาลในต่างประเทศ จากการวิเคราะห์หน่วย The U.S. Marshals Service มีกฎหมายบัญญัติอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน ตามมาตรา 566 ประมวลกฎหมายสหรัฐ ลักษณะ 28 วิธีพิจารณาความและกระบวนการยุติธรรม ส่วนที่สอง กระบวนยุติธรรม บทที่ 37 The U.S. Marshals Service (USMS) จะเห็นว่าในต่างประเทศกฎหมายมีความชัดเจนและไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาล อีกทั้งบุคลากรของต่างประเทศมีเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วย ดังนั้นในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงไม่มีปัญหาในด้านข้อจำกัดทางกฎหมายและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่หากเทียบกับประเทศไทย เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ก่อตั้งมาเป็นเวลานานแล้วและมีบุคลากรที่เพียงพอ ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวจึงทำให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลในต่างประเทศมีชื่อเสียง มีความเชื่อมั่นเป็นที่ยอมรับของประชาชนและมีประสิทธิภาพด้วย

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศออสเตรเลีย (รัฐนิวเซาท์เวลส์) ภายในองค์กรมี Office of the sheriff ทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของศาล เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาเป็นพิเศษ มีขอบเขตอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกับ USMS ของสหรัฐอเมริกา แต่ในส่วนขอบเขตของอำนาจและหน้าที่ คือ จะมีหน้าที่เฉพาะเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลเท่านั้น ไม่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะมีอำนาจเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น การขอค้น/ตรวจบุคคล/ทรัพย์สินก่อนเข้ามาในบริเวณศาล การควบคุมตัวบุคคลเพื่อส่งให้ตำรวจหากมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลนั้นได้กระทำหรือพยายามกระทำความผิดในบริเวณศาล และต้องส่งตัวให้ตำรวจโดยเร็วที่สุด

เนื่องจากส่วนเจ้าพนักงานตำรวจศาลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 นั้น บังคับใช้ได้เพียง 4 ปี อีกทั้งอัตรากำลังยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ยังคงต้องขอความร่วมมือจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นหลัก ในเรื่องของการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล แต่อย่างไรก็ตาม ภารกิจดังกล่าวไม่ได้เป็นเรื่องความซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานอื่นแต่อย่างใด การกำหนดให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลนั้นมีเจตนารมณ์เพื่อช่วยในการสนับสนุน เสริมสร้างประสิทธิภาพในการป้องกันปัญหาผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีการปล่อยตัวชั่วคราวโดยศาล หรือผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลให้น้อยลง และทำให้การบังคับตามผลคำพิพากษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไม่ได้ตัดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติแต่อย่างใด แต่เป็นมาตรการทางกฎหมายเพื่อเสริมการทำงานระหว่าง เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายอื่นกับเจ้าพนักงานตำรวจศาล โดยภารกิจหลักที่เจ้าพนักงานตำรวจศาลดำเนินการเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งศาลเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาจะดำเนินการเหมือนเจ้าพนักงานตำรวจที่สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ดำเนินการสืบสวน สอบสวน จับกุม คดีอาญาทั่วไป

องค์ความรู้ใหม่

ความเป็นอิสระในกระบวนการยุติธรรมเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้พิพากษาและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความยุติธรรมสำหรับประชาชน เพื่อรักษาความเป็นอิสระนี้ จึงต้องมีมาตรการเพื่อปกป้องความปลอดภัยของผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม อย่างไรก็ตาม เมื่อมีภัยคุกคามที่เป็นอันตรายมากขึ้นเรื่อยๆ ในสังคม เช่น เทคโนโลยี

สมัยใหม่ อาชญากรรมที่ซับซ้อน และความขัดแย้งทางการเมือง ความท้าทายเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับความปลอดภัยของผู้ที่มาติดต่อราชการภายในศาล การที่ศาลมีบุคลากรที่บังคับใช้กฎหมายอยู่ในองค์กรของตัวเอง ซึ่งมีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราวหรือผู้ที่ศาลได้ออกหมายจับแล้ว เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมและการดำเนินคดีของศาลเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ อีกทั้งในปัจจุบันยังมีปัญหาที่ตำรวจไม่ได้ดำเนินการจับกุมผู้หลบหนีเท่าที่ควร เป็นเพราะปัญหาเกี่ยวกับการประสานงานและค่าใช้จ่ายในการส่งตัวผู้ถูกจับ จึงมีการกำหนดเจ้าพนักงานตำรวจศาลซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ เจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ขึ้น แต่ปรากฏว่าบทบาทและแนวทางในการปฏิบัติบางประเด็นของเจ้าพนักงานตำรวจศาลตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่ชัดเจน มีข้อจำกัดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจศาลในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่เทียบเท่ากับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ คือ เจ้าพนักงานตำรวจศาลทำหน้าที่เสมือนเป็นเพียงผู้ประสานงานเท่านั้น เพราะอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้คงให้ตำรวจทำงานหลักเหมือนเดิม ทั้งที่มีการตรากฎหมายขึ้นมาสำหรับเจ้าพนักงานตำรวจศาลโดยเฉพาะและกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้เจ้าพนักงานตำรวจศาลมีอำนาจเท่ากับตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงเห็นสมควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมในเรื่องปัญหาอำนาจในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยของเจ้าพนักงานตำรวจศาลเมื่อเปรียบเทียบกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาเช่นเดียวกัน

สรุปและข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของเจ้าพนักงานตำรวจศาลเกิดประโยชน์สูงสุด ก็ควรมีการปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมบทบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นในกรณีเกี่ยวกับอำนาจในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยของเจ้าพนักงานตำรวจศาลที่ถูกจำกัดไม่เทียบเท่ากับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ จึงเห็นควรแก้ไขบทบัญญัติมาตรา 5(4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562 ใหม่ ดังต่อไปนี้ มาตรา 5 เจ้าพนักงานตำรวจศาลมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (4) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลแล้วหนี หรือจะ

หลบหนี หรือหากศาลเห็นสมควร ศาลอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ และเมื่อจับได้แล้วให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว และ (5) เมื่อศาลได้ออกหมายจับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งศาล ให้ศาลมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานตำรวจศาลเป็นผู้จัดการตามหมายจับ และหากเห็นสมควร ศาลอาจให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้จัดการตามหมายจับด้วย

บรรณานุกรม

- กรุงเทพธุรกิจ. (2557). แนวคิดตั้งตำรวจศาล. เรียกใช้เมื่อ 24 เมษายน 2566 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/politics/>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2566). เผย ‘ตร.ศาล’ วางสเปกสูง ได้โอกาสได้เต้ากำวหน้า. เรียกใช้เมื่อ 21 เมษายน 2566 จาก <https://www.thairath.co.th/news/local/1257002>
- พรภัทร์ ตันติกุลนันท์ และจิรดา กฤตยานุกุล. (2562). พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562. นิตยสารตุลพาห, 66(1), 179-206.
- พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. 2562. (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอน 50. หน้า 253-257.
- พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 98 หน้า 1-4.
- พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช 2477. (2478). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52/-/หน้า 598.